THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

JEWISH CANADIAN DAILY
Circulated All Over Canada And Abroad

VOLUME VI No 2477 Toronto Wednesday September 3 1919 ה׳ אלול פרשת כי תצא תרעט מיטוואך 3-טער סעפטעמבער 1919 PRICE TWO CENTS

מר. ווייַנבערג
שיקט נעלט
נאך פוילען
לויט׳ן טעגליכן
כען קורס

N. Y. Public Library
476 Fifth Ave.

דייטש. געוואַרענט ניט פאַראייניגען מיט עסטרייך

פרינץ פאַראייביגט דעם זיסן אנ־דענקען פון דער מלחמה

לעגט א ווינקעלשטיין פון א טורעם פון דער פאַרלאַמענט געכיידע וואָס זייַנען באַצייכענען קענערעם זייַנע

אטאוואַ סעפּטעמבער 2

אין דער אָנוועזענהייט פון צוואַנציג טויזענט מענשען האָט נעכטען דער פרינץ אף ווייַלס געלעגט דעם ווינקעל־שטיין פון דעם טורעם וואָס ווערט אויפ־געשטעלט דער פאַרלאַמענט געביידע אלס אן אנדענקען פון קענערעם זייַנע אין דער מלחמה. דער טורעם וועט הייסען ״ווינ־טאַרי טאַוער״ ((דער טורעם פון נצון))

גרויסער פאַראַד.

צוליעב דער דאָזיגער צערעמאָניע איז נעכאַבט געוואָרען א גרויסער פאַראַד קאַוואַלעריע און דראַגונער האָבען פאַר־מירט א מיליטער פּראַצעס, קאַנאַנען האָבען אויסגעשאָסען אָנאָנסירונגס־זייַנען, דער פרינץ האָט פאַרלאָזען ריידאַל האַל, פערד קאַוואַלעריע האָבען אין פאַראויס־אָנגעזאָגט אז די פרינצליכע קאַרעטע פאָהרט, און צוליעב דעם וואָס איז גע־ווען א יום טוב און א שעהנער טאָג איז די צערעמאָניע באַגלייט געוואָרען פון א ריזיגען עולם און די שטאַדט איז געווען איינגעהיילט אין יום טובדיגע קלייִדער.

פרינץ האָט צוזעהען דעם פאַרטיגען טורעם.

צוליב דער צערעמאָניע זייַנען געהאַל־טען געוואָרען רעדען פון פרעמיער באַר־דען סער העגרי הרייטאַן און דער פרינץ.

אין זייַן רעדע האָט דער פרינץ אנ־געוויזען אויף דעם וואָס פונקט נעכטען איז געוואָרען 53 יאָהר וואָס זייַן זיידע העניג עדוואַרד, דער דאַמאַלדיגער פרינץ אוו וויילס האָט געלעגט דעם ווינקעל שטיין פון דער ערשטער פאַרלאַ־מענט געביידע, ווען קענערעם איז נאָר וואָס געוואָרען א פאַראייניגטע מדינה, און זיי אזוי פון זייַנע צייט איז הענערעם צוואוואַקסען געוואָרען און אזא גרויסער נאַציאָן.

דער פרינץ האָט אויך אָנגעוויזען אויף דעם וואָס דעם ווינקעלשטיין וואָס איצט די פרייהייטס־לעגע צו לייַגען איז דער אנזאַ אויף א וואַקסענדער גרויסער קענערע און ער האָפט צו זייַן דאָ נאָר אין גיכען און זעהן דעם נצון טורעם א פאַרטיגען.

נאָך דער צערעמאָניע האָט דער פרינץ באַזוכט דעם סיטי האַל וואו ער איז אויפגענומען געוואָרען פון פאָלק און דער נאָך האָט ער באַזוכט די שטאַדטישע האָס פיטעלער.

גרוסען פון די טאַראָנטאַר איינוואָי־נער פון זייערע איראָפּאַישע קרוכים

צווישען די נעכטען אנגעקומענע גרו־סען פון איראָפּאַ, נעפינען זיך פאָלי נענדע גרוסען פון טאַראָנטאַ און אנדערע קענערער שטעדט:

איך גרים הערצליך מיינע ברידער אברהם און יצחק מרדכי קאַמינסקי אין טאַראָנטאַ. איך בין געזונד און ערוואַרט ידיעות פון אייך.

זיישא קאַמינסקי, וואָלבריש.

א הערצליכען גרוס פאַר מיין מאַן ניסן גרינבערג פון מאָנטרעאַל, פּאַפּינו גאַס 2184. בעט שיפּס קאַרטען און שטיצע.

לאה גרינבערג, גלאַוואַטשעוו.

משה גאָלדשטיין און הירשעל טשי־נאַנסקע 20 וואַלסלי סטריט, טאַראָנטאַ, ווערען געגריסט פון אַמאָליגע טשיגאַנסקי. וואָס איז מיט אייך? שיין 5 יאָהר זיי מיר האָבען פון אייך קיין שום נאָב־ריכט געהאַט?

מ. טשיגאַנסקע, לאָדז, אַלעקסאַנדע־רינסקאַ גאַס 2.

איך זוך מיין ברייַנד ד. סימאַנאָווסקי טאַראָנטאַ, טשעסטנאַט סטריט 25, א פרעסער ביי טרייד.

משה לאַנגער, אילזאַ, דאַדאָמער גוב.

יחיאל לאַנגער געוואוינט אין טאַראָנטאַ אדרעס נים באַוואוסט, ווערט געזוכט פון זיין ברודער משה לאַנגער אויס אילזאַ, דאַדאָמער גובערניע.

אסתר בריקמאַן אויס ראַדאָם, גרוסט איהר ברודער ישראל פּאַקס, וועלכער גע־פינט זיך אין טאַראָנטאַ, די מיטער שוועסטער און ברידער גרוסען דיך, די מיטער בעט שטיצע.

אידען פאַרפאָלגונגען אין פוילען פאַר יעדער קליינינקייט

אינט. איד. פּרעס בייורא.

ניו יאָרק סעפּטעמבער 2.

אינפאָרמאַציעס צום ״מאָרגען זשור־נאַל״, גיבען איבער דאָס אידען פאַר־פאָלגונגען אין פוילען געהען אין אַלע שטעדט און שטעדטלאַך, און צוליעב דער מיינדסטער קליינינקייט ברעכען אויס אינרוהען אין אטאַקעס אויף אידען.

עס ווערט איבערגעגעבען דאָס אין דער שטאַדט פּאַלעניין האָט אויסגעבראָכען א פּאָגראָם דערפאַר ווייל אויף׳ן באַהן הויף האָט דער קאַרטען פאַרקויפער ענטוואָגט צו פאַרקויפען באַהן קאַרטען צו פאַליאָקען אָבער ער האָט יא פאַרקויפט צו א אידי־שען סאָלדאַט וואָס איז נענאַגען אנגע־טון אין יוניפאָרם. אזא האַנדלונג האָט שטאַרק אויפגעבראַכט די פאַליאָקען און זיי האָבען אָנגעפאַנגען אן אטאַקע. פיעלע אידען זייַנען דערביי פאַרוואונדעט גע־וואָרען. צום גליק האָבען די דזשאַנדאַ־רען אליין נים דערלאָזען צו אן ערנסטען פּאָגראָם.

פּאָגראָם שרעק אין וואַרשא.

די אינפאָרמאַציעס גיבען אויך איבער דאָס די אידען פון וואַרשא לעבען אויך אין שרעקעניש פאַר א פּאָגראָם. עס האָט פּאַסירט דאָס ערגעץ האָט עפּעס עקספּלאָ־דירט און דערפון איז גלייך אַרויסגעוואָר־פען געוואָרען א חשד אויף אידען דאָס זיי האָבען געשאָסען אויף די פוילישע סאָל־דאַטען. דער מיליטערישע קאָמאַנדירער געגעבען א באַפעהל צו דער פּאָליציי צו פון וואַרשא האָט ערקלערט דאָס אַר האָט באַייציגט די אידען אויפאַרשרייבען די נעמען פון די סאָלדאַטען וואָס וועלען אשאַקירען אידען.

פּאָגראָמען אין א סך שטעדט פון מערב אונגאַרן

אין דער שאַדט שעלדוואַלק זייַנען געטויטעט געוואָרען א סך אידען — אידען בעטען הילף ביי ענגלאַנד — קריסטליך סאָציאַלע מאַכען אנטי־אידישע אַגיטאַציע. אַליאַירטע אָפיציעלען פאַר־הינדערן פאַר־ראָמען.

אינט. איד. פּרעס בייורא.

ניו יאָרק סעפּטעמבער 2.

אינפאָרמאַציעס וואָס זייַנען דאָ אַרהאַל־טען געוואָרען גיבען איבער דאָס איבער א גרויסער צאָהל פון מערב אונגאַרישע שטעדט האָבען אויסגעבראָכען פּאָגראָמען און דער אידען האָס פאַרשפּרייט זיך זעהר שנעל.

אין דער שטאַדט שעלדאַמאַלק זייַנען 8 אידען געטויטעט געוואָרען און פעריציג זייַנען פאַרוואונדעט געוואָרען.

אין דער שטאַדט יאַנעשלא האָבען די פּאָגראָמשיציקעס דערשטאָכען אן אלטען מלמד אויף טויט. די אידען פון יענער שטאַדט האָבען זיך געוועהרעט צו די ענג־לישע אָפיציערען צו באַשיצען זיי פון די מחבלים.

עס ווערט געמאַלדען דאָס די קריסטליך־סאָציאַלע (אן אנטיסעמיטישע פּאַרטיי וואָס האָט שוין יאָהרען לאַנג עקזיסטירט אין עסטרייך־אונגאַרן) האָבען אַראַנזשירט אן אנטיסעמיטישע דעמאָנסטראַציע און האָבען מאַרשירט ביז צום הויף פון דעם פרעמיער פּאָדערענדיג צו אינטערדרי־קען די אידען.

די דעמאָנסטראַנטען האָבען אויף׳ן וועג אטאַקירט אידישע הייזער, די אטאַקעס האָבען אזוי לאַנג אנגעהאַלטען ביז עס זייַנען אנגעקומען די אַליאַירטע אָפיצירען און אָפּגעשטעלט די אטאַקעס.

פוילישער פּראָפעסאָר פאַר נאַ־ציאָנאַלע רעכטע פאַר אידען

אינט. איד. פּרעס בייורא.

ניו יאָרק סעפּטעמבער 2

אינפאָרמאַציעס וואָס זייַנען דאָ ער־האַלטען געוואָרען מעלדען דאָס דער פוילישער פּראָפעסאָר בונאַוועון האָט אָפּגערוקט אן ארטיקעל סימפּאַטיזי־רענדיג. מיט דער פאָדערונג פון אי־דען אויף נאַציאָנאַלע רעכטע.

אידישע קאָמיסיע אין פאַריז צו־פרידען מיט די אידישע רעכטע אין ליטא

אינט. איד. פּרעס בייורא.

פאַריז סעפּטעמבער 3

די ליטווישע דעלעגאַציע צום שלום קאָנ־פערענץ האָט איבערגעגעבען דער אידי־שער קאָמיטע די פונקטען וואָס דאָ־בען אריינגעשטעלט אין זייער קאָנסטי־טוציע וועגען געבען אידען רעכטע. די אידישע קאָמיסיע האָט אויסגעדרוקט צו־פרידענהייט מיט די פונקטען ווי זיי זיי־נען פאַראַסט געוואָרען פון דער שלום דעלעגאַציע.

זשורנאַל קאַרעספּאָנדענט צוריק פון איראָפּאַ

אינט. איד. פּרעס בייורא.

ניו יאָרק סעפּטעמבער 2

אונזער קאָרעספּאָנדענט לעאָן וואָלפ־סאָן איז שוין צוריקגעקומען פון איראָפּאַ. ער האָט מיט זיך געבראַכט א מאַסע מיט מאַטעריאַל נעענען דער אידישער לאַגע אין איראָפּאַ און ער וועט דאָס באַר אין גי־כען בעאַרבייטען און איבערגעבען פאַר די לעזער.

לאָנדאָן „טיימס״ גיט נאָך א שטאַך אידען

אינט. איד. פּרעס בייורא.

לאָנדאָן סעפּטעמבער 2

די ״לאָנדאָן טיימס״ האָט אויסגעפו־רען נאָך א וואָך פאַרוואָס צו געבען די אידען א שטאַך. זי האָט אָפּגעדרוקט א רעפּאָרט דאָס אן אונטערזוכונג אין פּעס־ראַגראַד האָט באַוויזען דאָס די אידען האָבען אויסגעקופט דאָס עסעוואַרג און דאָס באַהאַלטען.

ענגלישע קריעגס שיף געזונקען אין באַלטישען ים

לאָנדאָן סעפּטעמבער 2

די בריטישע אַדמיראַליטעט האָט אפי־ציעל אנאָנסירט דאָס לעצטען שבת איז טאָרפּעדירט און געזונקען געוואָרען אן ענגלישער צושטערער שיף, אין באַלטי־שען ים. אכט פון איהרע געהילפס שיפ־לאַך פעהלען אויף.

ביילי סאַנדעי דער אפי־ציעלער נאַסט פון עקסהיבישאַן

דער אפיציעלער טאָג ביים עקסהיבישאַן איז נעכטען געווען געווידמעט צו דער אמעריקאַנישער רעפּובליק. דער טאָג האָט געהייסען אמעריקאַן דעי. די צוויי אָפיצעלע נעסט זייַנען געווען דער אמערי־קאַנער אַמבאַסאַדאָר און דער אמעריקאַנער עוואַנגעליסט וואָס פאָהרט ארום פרעדיגען נאָגען שנאַפּס פאַרקויפען.

דער נעכטיגער באַזוך ביים עקסהיבישאַן איז אויך געווען א היבש גרויסער. עס זייַנען געקומען צו פאָהרען א סך יענקי נעסט, ספּעציעל פון פאַרשידענע גע־גענדען פון די פאַראייניגטע שטאַטען.

דער אמעריקאַנער אַמבאַסאַדאָר האָט געהאַלטען א פּאַסיגע רעדע וועגען דער לאַגע צווישען סענענדע און די פאַראייניגטע שטאַאטען.

12 טויזענד מענשען אין דער ארענא צו הערען ביילי סאַנדעי

ביי דער געלעגענהייט וואָס ביילי סאַנ־דעי האָט זיך געפונען דאָ אין שטאַדט איז איינגערופען געוואָרען א ריזיגער מיטינג אין דער ארענא. וואו דער עוואַנגאַליסט האָט געהאַלטען א פייערדיגע רעדע וועגען די רעזולטאַטען פון טרינקען שנאַפּס.

דער ריזיג גרויסער האַל איז געווען פול געפּאַקט מיט מענשען. עס זייַנען אנ־וועזענד געווען ארום צוועלף טויזענד מענ־שען.

דער רעדנער איז אויפגענומען געוואָ־רען מיט גרויסע אוואַציעס.

ביילי סאַנדעי האָט געהאַלטען א שאַרף ווייַציג רעדע וועגען די שנאַפּס פאַרקויפער אין געוואָרען די בירגער צו שטימען די טאַפּצישאַפען דאָס פאַראַיביגען גע־זעץ.

דייטשלאַנד מוז בייטען איהר קאָנ־סטיטוציע, באַשליסט דער שלום קאָנפערענץ

באַקומען פּיפּצעהן טעג צייט אין פאָלפאָדרונג ווערט ניט נאַכגעגעבען ווע־לען אַליאַירטע סאָלדאַטען נאָכאַמאָל פאַרנעהמען די רהיין נרענעצען.

פאַריז סעפּטעמבער 2.

דער הויפּט ראַט פון דעם שלום קאָנפע־רענץ האָט אריינגעשיקט א שטרענגע נא־טע צו דער דייטשער רעגיערונג אנווי־זענדיג דאָס דער פונקט וואָס שרייבט פאַר אין דער דייטשער קאָנסטיטוציע אן עסט רייבישע פאַרשטעהער זאָלען זיין פאַרטראַ־טען אין דעם דייטשען רייכסראַט אין גע־גען דעם שלום אפמאַך אויף וועלכען די דייטשע דעלעגאַטען האָבען זיך אונטערגע־שריבען אין ווערסאַיל.

פאָדערען אויסצושטרייכען דעם פונקט

אין דער נאָטע פאָדערט דער שלום קאָנפערענץ אז יענער פונקט אין דער דייטשער קאָנסטיטוציע זאָל אויסגעמעקט ווערען אין פאַרלויף פון פּיפּצעהן טעג צייט און אין פאַל דער פאַרלאַנג ווערט ניט באַ־ווילינט דאַן וועלען די אַליאַירטע זיין גע־צוואונגען צו אטופירען די רהיין גרענע־צען.

סטרייבישער טראַקטאַט איבערגעגעבען.

פאַריז סעפּטעמבער 2.

די עסטרייבישע שלום דעלעגאַטען האָ־בען שוין באַקומען דעם רעוידירטען שלום טראַקטאַט.

דער טעקסט איז איבערגעגעבען גע־וואָרען פון פּאָול דוטאַסטאַ, דער גענע־ראַל סעקרעטער פון דעם שלום קאָנפע־רענץ. ער האָט זיי אויך איבערגעגעבען דעם ענטפער פון די אַליאַירטע אויף די עסטרייבישע נעגען פאַרשלאָגען.

עס איז אויך אָנגעוויזען געוואָרען דאָס אין פאַל עסטרייך וועט זיך אונטערגעבען דורכצופיהרען די שלום פונקטען דאַן וועט זי אין גיכען אריינגענומען ווערען אין דער נאַציאָנען ליגע.

דער טראַקטאַט איז איבערגעגעבען געוואָרען אין פראַנצייזיש ענגליש און איי־טאַליענישע שפּראַכען.

דייטשע נאַציאָנאַל־פאַרזאַמלונג אין ווייַמאַר

געפאַקטער מיטינג אין בראַדיי האַל באַשליסט איינשטימיג מיט גרויס ענטוזיאַזם פאַרצוזעצען דעם סטרייק ביז די באַלעבאַטים וועלען איינ־געהען אויף א מענשליכען אפמאַך. — סקוירט אין דרעס מאַכער שטי־מען הייַנט וועגען זייער אפמאַך.

די סטרייקערע קלאָוקמאַכער פון טאָראָנ־טאָ, האָבען נעכטען מיט א וואונדערבאַ־רען ענטוזיאַזם און איינשטימיגקייט באַ־שלאָסען פאַרצוזעצען דעם סטרייק ביז דאָ באַלעבאַטים וועלען נאָכגעבען. אביסעל בעסערע באַרייַנגונגען ווי זיי האָבען לעצטע וואָך פאַרגעשלאָגען צו א קאָמיטע פון דער יוניאָן.

דעם הויפּט פונקט וואָס די סטרייקער שטעלען ארויס אלס די וויכטיגסטע פאָ־דערונג איז, אנערקענונג פון דער יו־ניאָן. די אַרבייטער ווילען ניט איינגעהן אויף קיין איינציגען אויסגלייך אזוי לאַנג ווי דער אפמאַך וועט ניט געמאַכט ווערען אפיציעל מיט א קאָמיטע פון דער יוניאָן און אונטערשריבען פון דער נאַציאָנאַל אויינינגקייט.

מערקווירדיגע איינינגקייט

אין די אַרבייטער רייהען.

דיסקוסירענדיג דעם פאַרגעשלאָגענעם סעטעלמענט האָט זיך ארויסגעוויזען דאָס די סטרייקער זיינען אומבאַרייַנט ענט־שלאָסען צו סטרייקען ביז צום קומענדען סיזאָן. עס איז קלאָהר געוואָרען דאָס דער איצטיגער קאַמף וועט ניט געפיהרט ווערען אזוי פיעל צוליעב די אריינגעלע פאַדערונגען פון — ווי פאַר דער הויפּט פאָ־דערונג פון אנערקענונג פון דער יוניאָן.

א יעדער איינער פון די סטרייקער וואָס האָט זיך באַטייליגט אין דער דיסקוסיע האָט אנגעוויזען אויף וואָס פאַר א שענד־ליכען אופן די באַלעבאַטים האָבען אריינ־צוקריגען די אַרבייטער אין די שעפּער, און אז עס וועט פּשוט זיין אינמעגליך איינ־צוציען ביי דער אַרבייט.

עס איז ערקלעהרט געוואָרען ערשטענס, אז אלע סקעבס בלייבען זיצען אין די שעפּער.

צווייטענס די באַלעבאַטים אנערקענען אפסאָלוט ניט קיין אפמאַך מיט א יוניאָן וויילען אפילו ניט נאַכגעבען אפיציעל דאָס זיי שטימען איין צו האָבען שאַפ־טשעלייט מיט פריי קאָמיטעען אין די שעפּער.

אין דער פראַגע פון א העכערונג אין די שכירות האָבען די באַלעבאַטים צוגעזאָגט א משונה׳דיג לעכערליכען פריינ. זיי האָבען צוגעזאָגט צו העכערען צעהן סענט אויף א שטיק אַרבייט וואָס פריינט זיך 1.50, דאָס מאַכט אויס ארום זעקס מיט א האַלבען פּראַצענט.

(פאָרזעצונג אויף פּיידזש 6)

דער ארבייט אהן אן ערענהאַפטען אפמאַך

געפאַקטער מיטינג אין בראַדיי האַל באַשליסט איינשטימיג מיט גרויס ענטוזיאַזם פאַרצוזעצען דעם סטרייק ביז די באַלעבאַטים וועלען איינ־געהען אויף א מענשליכען אפמאַך. — סקוירט אין דרעס מאַכער שטי־מען הייַנט וועגען זייער אפמאַך.

פאַר די קאַטערס און אנדערע וואָכען אַרבייטער האָבען זיי אויך אנגעבאָטען א מיניסיס לוין, וואָס די אַרבייטער באַ־קומען שוין איצט אנדערהאַלבען מאָל אזוי פיעל.

צווישען אלע דיסקוסאַנטען האָט זיך ניט געפונען אפילו קיין איינציגער וואָס זאָל רעדען דערפאַר אז דער אנבאָט זאָל אָנגענומען ווערען.

אין אלע וואָס האָבען אנאַליזירט די לאַגע מיט דעם אנבאָט פון די באַלעבאַטים האָבען נאַכאַמאָל און ווידעראַל קלאָהר געמאַכט דאָס עס איז פּשוט א מורא ארויס צוגעבען אין די שעפּער אזוי לאַנג ווי די באַלעבאַטים וועלען ניט אפיציעל אונטער־שרייבען זייערע נעמען אז זיי גיבען די אַרבייטער געוויסע רעכטע, און אז די רעכטע מענען באַשיצט ווערען פון דער יוניאָן.

עס איז ערקלעהרט געוואָרען דאָס די באַלעבאַטים זוכען צו צוברעכען די איי־ניקייט פון די אַרבייטער דורך ארויסקרי־ען״ דיי איינציקייט, און דערנאָך פון מיט זיי וואָס זיי וועלען וועלען. עס איז אנגעוויזען געוואָרען דאָס בלייבען פאַראייניגט אין א מעכטיגער אסאָסיאַציאָן אין אין פאַל די אַרבייטער פעהרען זיך איצט צוריק ניט האָבענדיג די שטיצע פון א יוניאָן דאַן וועלען די באַ־סעם נאָר אין גיכען איינפיהרען די אמת׳ע שוואַרצע ליסטע אין מען וועט אראַפּשי־מען יעדען איינעם וואָס וועט האָבען ״פאַרדיגט״, אזא אראַפּנעשיקטער וועט שוין דאַן אין טאַראָנטאַ מעהר ניט קאָנען באַקומען קיין אַרבייט, און פאָל־גליך אין דער איינציגער אויסוועג: א סעטעלמענט מיט דער יוניאָן. ניט אכ־טענדיג וואָס פאַר א סעטעלמענט דאָס זאָל זיין אבער בלייבן מיט די פאַרשטעהער פון דער יוניאָן.

סקוירט און דרעס שעפּער קעהרען זיך אום צו דער אַרבייט.

אין דעם סטרייק פון די קלאָוק מאַכער זייַנען אויך געווען פאַרמישט די שעפּער וואָס מאַכען סקוירט און דרעסעס, אבער די באַלעבאַטים האָבען צוגעשטימט אי־בערצוגעבען די פאָדערונגען אין אַרבייט־ריישאַן קאָמיטע און נעכטען איז די קאָ־מיטע שוין פאַרטיג געוואָרען מיט איהר אַרבייט און אריינגעגעבען א רעפּאָרט.

די סטרייקענדע דרעס און סקוירט־מאַכער וועלען מיטען הייַנט צעהן אויינער (פאָרזעצונג אויף פּיידזש 6)

ביילי סאַנדעי

אינט. איד. פּרעס בייורא.

פאַריז סעפּטעמבער 2.

דער הויפּט ראַט פון דעם שלום קאָנפע־רענץ האָט אריינגעשיקט א שטרענגע נא־טע צו דער דייטשער רעגיערונג אנווי־זענדיג דאָס דער פונקט וואָס שרייבט פאַר אין דער דייטשער קאָנסטיטוציע אן עסט רייבישע פאַרשטעהער זאָלען זיין פאַרטרא־טען אין דעם דייטשען רייכסראַט אין גע־גען דעם שלום אפמאַך אויף וועלכען די דייטשע דעלעגאַטען האָבען זיך אונטערגע־שריבען אין ווערסאַיל.

פאָדערען אויסצושטרייכען דעם פונקט

אין דער נאָטע פאָדערט דער שלום קאָנפערענץ אז יענער פונקט אין דער דייטשער קאָנסטיטוציע זאָל אויסגעמעקט ווערען אין פאַרלויף פון פּיפּצעהן טעג צייט און אין פאַל דער פאַרלאַנג ווערט ניט באַ־ווילינט דאַן וועלען די אַליאַירטע זיין גע־צוואונגען צו אטופירען די רהיין גרענע־צען.

דייטשע נאַציאָנאַל־פאַרזאַמלונג אין ווייַמאַר

אינט. איד. פּרעס בייורא.

פאַריז סעפּטעמבער 2

אינפאָרמאַציעס וואָס זייַנען דאָ ער־האַלטען געוואָרען מעלדען דאָס דער פוילישער פּראָפעסאָר בונאַוועון האָט אָפּגערוקט אן ארטיקעל סימפּאַטיזי־רענדיג. מיט דער פאָדערונג פון אי־דען אויף נאַציאָנאַלע רעכטע.

אידישע קאָמיסיע אין פאַריז צו־פרידען מיט די אידישע רעכטע אין ליטא

אינט. איד. פּרעס בייורא.

פאַריז סעפּטעמבער 3

די ליטווישע דעלעגאַציע צום שלום קאָנ־פערענץ האָט איבערגעגעבען דער אידי־שער קאָמיטע די פונקטען וואָס דאָבען אריינגעשטעלט אין זייער קאָנסטי־טוציע וועגען געבען אידען רעכטע. די אידישע קאָמיסיע האָט אויסגעדרוקט צו־פרידענהייט מיט די פונקטען ווי זיי זיי־נען פאַראַסט געוואָרען פון דער שלום דעלעגאַציע.

זשורנאַל קאָרעספּאָנדענט צוריק פון איראָפּאַ

אינט. איד. פּרעס בייורא.

ניו יאָרק סעפּטעמבער 2

אונזער קאָרעספּאָנדענט לעאָן וואָלפ־סאָן איז שוין צוריקגעקומען פון איראָפּאַ. ער האָט מיט זיך געבראַכט א מאַסע מיט מאַטעריאַל נעענען דער אידישער לאַגע אין איראָפּאַ און ער וועט דאָס באַר אין גי־כען בעאַרבייטען און איבערגעבען פאַר די לעזער.

לאָנדאָן „טיימס״ גיט נאָך א שטאַך אידען

אינט. איד. פּרעס בייורא.

לאָנדאָן סעפּטעמבער 2

די ״לאָנדאָן טיימס״ האָט אויסגעפו־רען נאָך א וואָך פאַרוואָס צו געבען די אידען א שטאַך. זי האָט אָפּגעדרוקט א רעפּאָרט דאָס אן אונטערזוכונג אין פּעס־ראַגראַד האָט באַוויזען דאָס די אידען האָבען אויסגעקופט דאָס עסעוואַרג און דאָס באַהאַלטען.

ענגלישע קריעגס שיף געזונקען אין באַלטישען ים

לאָנדאָן סעפּטעמבער 2

די בריטישע אַדמיראַליטעט האָט אפי־ציעל אנאָנסירט דאָס לעצטען שבת איז טאָרפּעדירט און געזונקען געוואָרען אן ענגלישער צושטערער שיף, אין באַלטי־שען ים. אכט פון איהרע געהילפס שיפ־לאַך פעהלען אויף.

היינטיגער קורס

5½ סענט

פאַר׳ן פוילישען מאַרק

מר. ה. ווייַנבערג

קומט אריין אין אָפּיס פון „אידי־דישען זשורנאַל״, דער ראַיעלסטער פּלאַץ אין שטאַדט. זיכערסטע וועג צו שיקען געלד. עהרליכסטע באַהאַנד־לונג. דאָס געלט ווערט ניט פאַר־האַלטען אויף קיין איין מינוט.

גרוסען פון די טאַראָנטאַר איינוואָי־נער פון זייערע איראָפּאַישע קרוכים

צווישען די נעכטען אנגעקומענע גרו־סען פון איראָפּאַ, נעפינען זיך פאָלי נענדע גרוסען פון טאַראָנטאַ און אנדערע קענערער שטעדט:

איך גרים הערצליך מיינע ברידער אברהם און יצחק מרדכי קאַמינסקי אין טאַראָנטאַ. איך בין געזונד און ערוואַרט ידיעות פון אייך.

זיישא קאַמינסקי, וואָלבריש.

א הערצליכען גרוס פאַר מיין מאַן נישן גרינבערג פון מאָנטרעאַל, פּאַפּינו גאַס 2184. בעט שיפּס קאַרטען און שטיצע.

לאה גרינבערג, גלאַוואַטשעוו.

משה גאָלדשטיין און הירשעל טשי־נאַנסקע 20 וואַלסלי סטריט, טאַראָנטאַ, ווערען געגריסט פון אַמאָליגע טשיגאַנסקי. וואָס איז מיט אייך? שיין 5 יאָהר זיי מיר האָבען פון אייך קיין שום נאָב־ריכט געהאַט?

מ. טשיגאַנסקע, לאָדז, אַלעקסאַנדע־רינסקאַ גאַס 2.

איך זוך מיין ברייַנד ד. סימאַנאָווסקי טאַראָנטאַ, טשעסטנאַט סטריט 25, א פרעסער ביי טרייד.

משה לאַנגער, אילזאַ, דאַדאָמער גוב.

יחיאל לאַנגער געוואוינט אין טאַראָנטאַ אדרעס ניט באַוואוסט, ווערט געזוכט פון זיין ברודער משה לאַנגער אויס אילזאַ, דאַדאָמער גובערניע.

אסתר בריקמאַן אויס ראַדאָם, גרוסט איהר ברודער ישראל פּאַקס, וועלכער גע־פינט זיך אין טאַראָנטאַ, די מיטער שוועסטער און ברידער גרוסען דיך, די מיטער בעט שטיצע.

אן איבעראַיילטער שריט פון א פרוי

די באַזוכער פון עסקהיבישאַן זייַנען נעכטען ערשטוינט געוואָרען ווען שטע־הענדיג צווישען דעם געדיכטען עולם אין דער געביידע וואו עס ווערען געוויזען די מלחמה טראָפּעען, האָט א געזונטע פרוי פּלוצלינג אויסגעשטרעקט די האַנט און דערלאַנגט א שטיק אין האַרצען אומגעקעהרטען פאַלדאַט. און אין דער זעלבער צייט רעדען צו איהם מיט דער זעלבער עמפּאַטישקייט ווי איהר פאַרפויס טעוועטע האַנט שפּראַך.

די פרוי האָט שטאַרק באַליידיגט דעם סאָלדאַט דערפאַר וואָס ער איז געשטאַנען איהר איהר פוס, און האָט געפאָדערט פון איהם ער זאָל איהר אפּטרעטען דעם וועג.

דער סאָלדאַט האָט געפאָלגט און איז אָפּגעטראָטען פון איהר אזוי ווייט ווי ער האָט נאָר געקאָנט און געזוכען באַטראַ־טען די פרוי מיט גרויס ערשטוינונג. דער־נאָך האָט ער פּלוצלונג גענומען זיך ענט־שולדיגען: ״ענטשולדיגט מיר ליידי״, האָט דער סאָלדאַט געזאָגט. ״איך האָב ניט געוואוסט אז איך שטעה אויף אייער פוס, וואָרום איך האָב א הילצערנעם פוס״.

די פרוי האָט איינגעזעהען אז זי האָט געמאַכט אן איבעראַיילטען שריט.

פּהינץ אוו ווייַלס אפאַר שטונדען אין מאָנטרעאַל

פאָרט אפ אין די וועסטערן פּראָווינצען

איבער הונדערט טויזענד מענשען האָ־בען הייַנט אפּגעוואַרט דעם פּרינץ אף ווייַלס ביי זיין אנקומען אין שטאַדט מאָנטרעאַל. דער פּרינץ האָט בלויז גע־קאָנט פאַרבלייבען אויף עטליכע שטונדען. אין אוועגט איז אפּגעפאָהרען צו די וועס־טערען פּראָווינצען.

אין די פאַר שטונדען וואָס דער פּרינץ איז געווען אין שטאַדט איז ער ארומגע־פאָהרען איבער דער ביזנעס גענעגט, און אויף אויף די הויכע בערג. פון שטאַדט. פאַרנאַכט האָט ער פאַרבראַכט ביי א פאָלקס אויפנאַהמע וואו עס איז אנוועזענד געווען מעער מאַרטען צוזאַמען מיט׳ן יום טיב מיניסטער, און אנדערע דזשאַד־זישעס און פּראָמינענטע בירגער, אין אוועגט איז דער קעניגליכער צוג אפּגעפאָ־רען נאָך דער וועסט.

LOE
HOW T
By taking les
music school
will guarante
becoming a re
net. Saxphone
and String ins
Michael Ang
children to p
compared wit
be sure to tele
regarding you
as Sig: Micna
cher that take
,,and be awar
Studio at To
2696